

30 mei 1960

U 5914/60 - C 46 - P1/PS9

GEHEIM

Land: Groot-Brittannië/Europa.

Onderwerp: De Britse politiek ten opzichte van Europa.

Referenties:

Datum van waarneming: Mei 1960.

Bron: Betrouwbaar.

Informatie: Van Britse politieke, ambtelijke en vakverenigingszijde.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4
's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

Groot-Brittannië/Europa

DE BRITSE POLITIEK TEN OPZICHTE VAN EUROPA

Een reeks gesprekken met Britse politici, ambtenaren en vertegenwoordigers van de vakbeweging over de politiek van Groot-Brittannië ten opzichte van Europa leverde het volgende beeld op.

1. Er zijn tekenen dat er enige beweging is in het Britse standpunt ten aanzien van Europa. Terwijl tot voor enkele weken de tendens op een of andere wijze aansluiting te zoeken bij de ontwikkeling op het continent nog uitsluitend buiten de eigenlijke sfeer van de regering viel te bespeuren, zijn er nu aanwijzingen, dat men in regeringskringen het gevoel heeft voor een nieuwe situatie te staan. De verklaring daarvoor moet vooral in twee omstandigheden worden gezocht: ten eerste in toenemende pressie in Engeland zelf, ten tweede in het bewustzijn dat Engeland door zijn negatieve houding geïsoleerd dreigt te raken van de Verenigde Staten.
2. Wat de toenemende binnenlandse pressie betreft: in de vakbeweging, sommige industrieën, onder conservatieve backbenchers en in een aantal ministeries begint men het als noodzakelijk te voelen, dat Engeland een positieve stap in de richting van het Europa van de Zes gaat overwegen. Het front van de serieuze pers, die hetzelfde wenst, begint zich te verbreden.
3. Wat het isolement betreft: MACMILLAN heeft tijdens zijn bezoek aan de Verenigde Staten met kracht al zijn argumenten tegen de splitsing van Europa naar voren gebracht. Hem is daarbij gebleken, dat zijn regering niet behoefde te rekenen op steun van de Verenigde Staten tegen het continentale Europa. De regering heeft uit dat bezoek dus kunnen leren, dat een voortgezette "koude oorlog-houding" tegenover Europa twee gevaren in zich borg:

1) isolering van de Verenigde Staten, en 2) overdracht van Amerikaanse sympathieën van het Verenigd Koninkrijk naar het continentale Europa.

4. Uit tal van gesprekken blijkt, dat de regering op het ogenblik overweegt of zij een aansluiting bij Euratom kan riskeren. De indruk is, dat belangrijke krachten in het kabinet voorstander van een dergelijke aansluiting zijn. Tegenkanting schijnt vooral van MAUDLING te komen. De regering zal op dit punt wel tot klaarheid moeten komen, omdat het, sinds de commissie voor algemene zaken van de WEU de zaak aan de orde heeft gesteld, waarschijnlijk is dat van de regering een beslissing gevraagd wordt op vrij korte termijn. De moeilijkheden zouden in het geval van Euratom niet bijzonder groot zijn, omdat al behoorlijk functionerende technische contacten bestaan en omdat het hele punt van tariefmoeilijkheden in verband met de Commonwealth op dit terrein geen rol speelt.

Niet alleen Euratom, maar ook de KSG is een object van regeringsoverwegingen. Dit wil niet zeggen, dat de gehele Britse houding binnenkort een revolutionaire zwenking te zien zal geven, maar wel dat voor het eerst sinds zeer lange tijd, de zaak in beweging is gekomen.

5. Het feit dat ook de vakbeweging positiever over bijvoorbeeld Euratom en meer in het algemeen over de Europese aansluiting gaat denken, kan in een bepaald opzicht van belang zijn. Natuurlijk zal de regering zich niet door de TUC een beslissing laten opdringen. Zij zou wellicht echter gemakkelijker tot een positieve beslissing komen, indien zij weet, dat zij niet door de Labourbeweging wegens een "onnationale politiek" in de rug zou worden aangevallen.